

آشتی اسد و اردوغان
و لزوم تغییر سیاست آمریکا

پیشنهادات ترکیه به بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه، پذیرش مجدد سوریه در اتحادیه عرب، انتخاب رئیس‌جمهوری اصلاح‌طلب در ایران و جنگ پایان‌ناپذیر در غزه، همگی نشان می‌دهند که ایالات متحده به تنظیم مجدد سیاست خود در قبال سوریه نیاز دارد. واشنگتن باید با این واقعیت کنار بیاید که کل منطقه در مسیر عادی‌سازی روابط با دمشق و اسد است. سیاست فعلی ایالات متحده مبنی بر تغییر رژیم در دمشق، شکست خورده است. قطعنامه ۲۲۵۴ سازمان ملل که خواستار انتقال دموکراتیک قدرت در سوریه برای به قدرت رسیدن مخالفان سوری است، هیچ شانس برای موفقیت ندارد. تلاش برای جدایی سوریه از ایران نیز همینطور. تلاش برای ایجاد یک منطقه شبه‌مستقل برای کردها در شمال شرق سوریه نیز واقع‌بینانه نیست. هر یک از همسایگان قدرتمندتر سوریه به‌ویژه ترکیه با این قضیه مخالفت می‌کنند. هر یک از این سه سیاست - تغییر رژیم سوریه، عقب‌نشینی ایران از سوریه، و حفظ یک کشور تحت کنترل کردها در شمال شرق سوریه - براساس شرایط تغییر رژیم در دمشق بنا شده. بنابراین امروز هیچ کدام از اینها معنی ندارد.

واشنگتن با حضور محدود ۹۰۰ سرباز، به نیروهای دموکراتیک سوریه که تحت کنترل کردها است، کمک کرد تا کنترل بخش شمال شرقی سوریه، ذخایر نفت این کشور را حفظ کنند. در حالی که انگیزه اولیه این استقرار، مبارزه با داعش بود اما سیاست تأفقت‌جديد اکنون «بازارندگی» ایران از طریق مسدود کردن زنجیره اصلی «محور مقاومت» یعنی سوریه است. ترکیه - بزرگترین بازیگر خارجی در جنگ سوریه - از طریق مرز جنوبی خود چیزی را ایجاد کرد که اکنون به عنوان «بزرگراه جهادی» شناخته می‌شود. این مسیر هماهنگ، سفر از فرودگاه‌های بین‌المللی ترکیه به شهرهای مرزی و در نهایت ارسال تسلیحات به سوریه را تسهیل می‌کرد. داعستانی‌ها، تونسسی‌ها، بریتانیایی‌ها و دیگران برای پیوستن به داعش و دیگر تشکلهای جهادی از طریق ترکیه اقدام می‌کردند. اما عواقب ناخواسته حمایت اردوغان از مبارزان اسلام‌گرا در نهایت ظاهر شد. موج پناهجویان فراری از جنگ داخلی سوریه از مرز ترکیه عبور کردند. امروز ترکیه با تنش‌های اجتماعی دست‌وپنجه نرم می‌کند که با حضور ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار میلیون‌واره سوری در این کشور تشدید شده است. با وجود دریافت بیش از ۱۱ میلیارد دلار از اتحادیه اروپا و ایالات متحده برای مقابله با بحران پناهجویان، اردوغان اخیراً تصمیم گرفته است که حالا زمان مناسبی برای خروج آنها از ترکیه است. اردوغان همچنین وضعیت موجود در شمال شرق سوریه را که توسط ایالات متحده حفظ شده است، غیرقابل قبول می‌داند. پس از ۱۲ سال حمایت از برکناری اسد، اردوغان اکنون دریافته است که رئیس‌جمهور سوریه بر سر جای خود باقی است. در نتیجه، اردوغان در ژوئیه امسال از اسد برای یک سفر رسمی دولتی به استانبول دعوت کرد. او پیشنهاد داد روس‌ها را به عنوان میانجی‌گر وارد بازی کند و گفت که عادی‌سازی کامل دیپلماتیک بین دو کشور امکان‌پذیر است. اگر چه اسد از ملاقات با اردوغان بدون دریافت تعهد مبنی بر خروج نیروهای ترکیه از خاک سوریه امتناع می‌کند، اما حاضر خواهد شد که یک نشست آزمایشی داشته باشد. او مشتاق است تا حاکمیت سوریه را بر سرزمین‌هایی که در اختیار نیروهای شورشی و ارتش‌های خارجی است، احیا کند. احیای تجارت با ترکیه نیز راه نجاتی را برای اقتصاد بیمار سوریه فراهم خواهد کرد. اسد همچنین مشتاق است متحدی در روبرویی قریب‌الوقوع با کردهای مورد حمایت آمریکا در شمال شرق سوریه داشته باشد. او به دنبال استفاده از تهدید حمله ترکیه به شمال شرق سوریه تحت کنترل نیروهای کرد برای مذاکره با کردهای سوریه است. اسد به صراحت گفته است که اجازه نخواهد داد کردها ارتش خود را حفظ کنند. خلع سلاح موضوعی است که کردها هرگز با آن موافقت نخواهند کرد تا زمانی که نیروهای آمریکایی در شمال شرق سوریه برای تضمین وضعیت شبه‌مستقل منطقه باقی بمانند. با این حال، واشنگتن نمی‌تواند نیروهای خود را برای همیشه در سوریه نگه دارد و برای کردها روشن کرده است که به آنها کمک نخواهد کرد تا یک کشور مستقل ایجاد کنند. با به دست گرفتن قدرت توسط دولت جدید ایالات متحده در سال ۲۰۲۵، زمان خروج نیروهای آمریکایی از سوریه فرا خواهد رسید.

در واکنش به حمله حماس در ۷ اکتبر به اسرائیل و متعاقب آن درگرفتن جنگ غزه، دولت بایدن فهرست کوتاهی از اهداف را برای حمایت از اسرائیل، جلوگیری از گسترش درگیری و پایان دادن به جنگ منتشر کرد. ۹ ماه از آن تاریخ گذشته و موفقیت دولت بایدن در دستیابی به بسیاری از این اهداف اندک بوده است. این شکست نه به دلیل عدم تلاش، بلکه بازتابی بوده از چالش‌های قابل توجه در محیط درگیری و کاستی‌های عمده در مفهوم‌سازی و اجرای سیاست‌ها. گزارش زیر موفقیت و ناکامی‌های دولت ایالات متحده را در دستیابی به اهداف خود در سه ماه گذشته ارزیابی کرده و به آن نمره می‌دهد.

حمایت از عملیات نظامی اسرائیل و از بین بردن تهدید امنیتی ناشی از حماس نمره: بد

دولت بایدن به حمایت فوق‌العاده از اسرائیل و تحقق هدف اسرائیل برای از بین بردن تهدید امنیتی ناشی از گروه حماس از طریق ارسال تسلیحات، همکاری نظامی و پشتیبانی اطلاعاتی ادامه داد. با این وجود، محیط امنیتی کلی برای اسرائیل، در این دوره بهبود قابل ملاحظه‌ای نداشته است و برخی از جبهه‌ها از جمله مرز شمالی اسرائیل وضعیت وخیمی دارد. به‌رغم اینکه آمریکا در دوره‌ای از عملیات نظامی در رفح به عنوان «خط قرمز» یاد می‌کرد و تأکید کرد این اقدام اسرائیل منجر به کاهش حمایت ایالات متحده می‌شود اما بایدن از زمان آغاز حمله اسرائیل در رفح در اوایل ماه مه همچنان به حمایت تسلیحاتی از اسرائیل ادامه داد. در مجموع، از ماه‌های ابتدایی جنگ، مقدار محموله‌های تسلیحاتی آمریکا به اسرائیل کاهش یافته است، اما این کاهش بیشتر به دلیل درخواست‌های کمتر اسرائیل و کاهش ارزش نیاز به انواع سلاح‌هایی است که قبلاً تحویل داده شده‌اند. ایالات متحده معتقد است که سرعت تحویل سلاح به اسرائیل بیشتر از زمان صلح است. غوغای سیاسی در اواسط ماه مه بر سر توقف تحویل سلاح از سوی ایالات متحده به اسرائیل، بیش از آنکه وزن حرکت سیاست واقعی دولت بایدن را نشان دهد، نمایانگر ناکارآمدی و اختلافات سیاسی در داخل آمریکا و اسرائیل بود. دولت بایدن به‌طور مشخص مسیر خود را تغییر داد و با از سرگیری ارسال این بمب‌ها به اسرائیل موافقت کرد. به نظر می‌رسد مقامات اسرائیلی و آمریکایی تفسیرهای متفاوتی از آنچه «خط قرمز» دولت بایدن در مورد عملیات رفح بود، دارند. اما در هر صورت، به نظر نمی‌رسد که این تفاسیر متفاوت تأثیر عمده‌ای بر عملیات نظامی اسرائیل در بهار امسال در رفح داشته باشند. بسیاری از تهدیدات امنیتی ناشی از حماس کاهش یافته است زیرا اقدامات اسرائیل باعث ناتوانی حماس در انجام یک حمله گسترده دیگر، حداقل در کوتاه‌مدت شده است. اما وضعیت امنیتی کلی در اسرائیل در هفته‌های اخیر به دلیل افزایش تنش‌ها بدتر شده است. در امتداد مرز شمالی با لبنان، جایی که ۶۰ هزار یهودی و ۹۰ لبنانی آواره شده‌اند، وضعیت امنیتی بسیار وخیم است. بزرگترین تهدید امنیتی اسرائیل اکنون حزب‌الله است. جنگنده‌های حوثی یمن نیز به تهدید مسیرهای مهم کشتیرانی جهانی، غرق کردن یک کشتی و آتش زدن کشتی دیگر در ماه ژوئن، استفاده از موشک‌های بالستیک ضدکشتی برای حمله به اهداف دریایی ادامه داده‌اند. این گروه همچنین مسئولیت حمله پهپادی در ۱۹ ژوئیه به یک بلوک آپارتمانی در تل‌آویو که یک نفر را کشت برعهده گرفته است.

نتیجه: حمایت دولت بایدن از اسرائیل از ۷ اکتبر تاکنون ثابت مانده است، اما این حمایت به‌طور قابل ملاحظه‌ای محیط امنیتی اسرائیل را بهبود نداده و اسرائیل نتوانسته بازدارندگی در مقابل دشمنان منطقه‌ای خود را ترمیم کند و موفق نشده حماس را به عنوان یک نهاد امنیتی به‌طور کامل حذف کند.

تحقق آزادی گروگان‌های حماس در غزه نمره: خیلی بد

آمریکا همچنان به ایفای نقش محوری در مذاکرات برای پایان دادن به درگیری و تسهیل بازگرداندن گروگان‌هایی که در دست حماس است، ادامه می‌دهد. بایدن در تاریخ ۳۱ مه به‌طور علنی طرحی را بیان کرد که در آن یک فرآیند سه‌مرحله‌ای که آتش‌بس و آزادی گروگان‌ها را به تلاش‌های دیپلماتیک گسترده‌تر برای ایجاد ثبات در منطقه مرتبط می‌کند، وجود داشت. تا اواسط تیرماه، این طرح به نتایج مطلوب دست نیافت. دو بیست و پنجاه و پنج گروگان اسرائیلی و غیراسرائیلی در ۷ اکتبر دستگیر شدند و بیش از ۱۰۰ گروگان در نتیجه توافق آتش‌بس در ماه نوامبر آزاد شدند. تا اوایل ژوئیه، ۱۲۰ گروگان از جمله پنج آمریکایی ناشناس باقی مانده‌اند و اسرائیل معتقد است که بیش از ۴۰ نفر از گروگان‌های باقی‌مانده در اسارت، از جمله ۳ آمریکایی، مرده‌اند. پیگیری آزادی گروگان‌ها و توافق آتش‌بس با سردرگمی، گمانه‌زنی، درز اطلاعات و ناهمبندی همراه

افتضاح، افتضاح

بررسی اندیشکده مؤسسه خاورمیانه از نتایج سیار

جلوگیری از وقوع جنگ منطقه‌ای گسترده‌تر نمره: خیلی بد

ایالات متحده نقشی اساسی در کمک به دفاع از اسرائیل در حمله‌ی ایران در اواسط آوریل ایفا کرد. تهران در تلافی حمله اسرائیل به کنسولگری ایران در دمشق، صدها موشک و پهپاد روانه اسرائیل کرد. ایالات متحده به هماهنگ کردن اقدامات دفاعی در سطح منطقه کمک کرد، و همچنین به اسرائیل کمک کرد تا پاسخ خود به حمله ایران را تنظیم کند تا از تشدید تنش جلوگیری کند. پتانسیل درگیری تمام‌عیار بین اسرائیل و حزب‌الله به تدریج به نقطه جوش رسیده است. اسرائیل در ۱۱ ژوئن یک فرمانده ارشد حزب‌الله را ترور کرد و این گروه شبه‌نظامی لبنانی با شلیک صدها موشک به شمال اسرائیل پاسخ داد. اسرائیل و حزب‌الله از زمان آغاز جنگ هر روز با یکدیگر تبادل آتش داشته‌اند. از ماه آوریل، بیش از ۴۰۰ حمله توسط حزب‌الله و ۱۷۰۰ حمله توسط اسرائیل انجام شده است. تخمین‌ها حاکی از آن است که حزب‌الله زرادخانه‌ای پیشرفته با بیش از ۱۵۰ هزار موشک و راکت در لبنان و سوریه ذخیره کرده است. این زرادخانه برای ایجاد بیش از ۱۰ هزار تلفات، حتی با گنبد آهنین و سیستم پدافند هوایی و راداری کافی است. براساس گزارش‌ها، حزب‌الله حدود ۳۰ هزار جنگجوی فعال و ۲۰ هزار نیروی ذخیره در اختیار دارد و همه آنها تجربه قابل توجهی از درگیری قبلی حزب‌الله در سوریه دارند. حزب‌الله همچنین یک سیستم تونلی پیچیده ساخته است که شبکه تونلی ساخته‌شده توسط حماس در برابر چیزی شبیه به اسباب‌بازی است. در تمام ماه‌های اخیر، یو‌اُ گالات، وزیر دفاع اسرائیل تهدید کرده که لبنان را «به عصر حجر» خواهد برد و ایران نیز تهدید کرده است که اگر اسرائیل تهاجم نظامی تمام‌عیار را به لبنان انجام دهد، وارد جنگی خواهد شد که به نابودی اش ختم خواهد شد. روبرویی مستقیم با بزرگترین و قدرتمندترین بازیگر

بوده است. مهمتر از همه، در تاریخ ۶ مه، حماس به نخست‌وزیر قطر و رئیس اطلاعات مصر اعلام کرد که این گروه شرایط آتش‌بس را پذیرفته است. جشن‌هایی در خیابان‌های غزه برپا شد تا اینکه اندکی پس از آن، اسرائیل این توافق را رد کرد و مدعی شد که مفاد این پیشنهاد بدون هماهنگی تغییر کرده است. در هشتم ژوئن، چهار گروگان در یک عملیات نظامی مخفیانه در غزه پس از دریافت اطلاعاتی مبنی بر نگهداری گروگان‌ها در آپارتمان‌های مسکونی در نصیرات، توسط نیروی اطلاعات اسرائیل نجات یافتند. ارتش ایالات متحده و تیمی از مقامات آمریکایی در ارائه پشتیبانی اطلاعاتی و لجستیکی برای آزادی این گروگان‌ها نقش اساسی داشتند. با این حال، وزارت بهداشت حماس در غزه اعلام کرد که ۲۷۴ فلسطینی از جمله زنان و کودکان در جریان این عملیات کشته شدند. نیروهای دفاعی اسرائیل مدعی شدند که نیروهای آنها زیر آتش شدید قرار گرفتند و مجبور به پاسخ بودند. آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا، در طول این دوره، دو بار به منطقه سفر کرد تا با مقامات دیدار کند تا در مورد پیشرفت توافق آتش‌بس و آزادی گروگان‌ها گفت‌وگو کند، و همچنین با شرکای منطقه‌ای در تلاش برای پیشبرد هماهنگی امنیتی منطقه‌ای و حفظ توافق مذاکره کند. چشم‌انداز عادی‌سازی روابط عربستان و اسرائیل زنده است. بیل برنزی، رئیس ژانسیس اطلاعات مرکزی (سیا) و برت مک گورک، مقام ارشد کاخ سفید در خاورمیانه، سفرهای متعددی به منطقه و اروپا در تلاش برای پیشبرد توافق آتش‌بس و آزادی گروگان‌ها انجام دادند و با قطر و مصر همکاری کردند.

نتیجه: ایالات متحده همچنان در مذاکره با طرفین مصری و قطری برای بازگرداندن گروگان‌ها به خانه‌هایشان فعال است. همچنین به ارائه اطلاعات به اسرائیل درباره محل نگهداری و وضعیت گروگان‌ها که برای عملیات مخفی بسیار مهم بود، ادامه می‌دهد. اما در سه ماه گذشته، عملیات نجات پیشرفت قابل توجهی در جبهه گروگان‌ها را نشان نمی‌دهد.

